

Hoofdpijnen

17 juli 2025

Leeswijzer

Leeswijzer

Richtlijnen

De Financiële verordening geeft richtlijnen voor de producten uit de planning en controlcyclus. In artikel 5 zijn de richtlijnen opgenomen voor de voortgangsverslagen. Wij hanteren de volgende richtlijnen:

In het voortgangsverslag rapporteert het college:

- i. per programma over afwijkingen;
- ii. over prestaties (wat gaan wij daarvoor doen);
- iii. over het totale saldo van de baten en lasten inclusief de (beoogde) toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma;
- iv. over de inhoudelijke en financiële voortgang van de investeringen;
- v. niet over stand van zaken (geen bericht is goed bericht);
- vi. over majeure en/of politiek relevante afwijkingen.

Vernieuwde opzet

Vanaf 2025 zijn in het voortgangsverslag enkele vereenvoudigingen aangebracht om de leesbaarheid van het document te vergroten. Het doel hiervan is de raad beter in staat te stellen om te sturen op de afwijkingen.

De tabellen met financiële effecten voor 2025 per deelprogramma zijn verplaatst naar het onderdeel recapitulatie programma's. Hiermee is alle financiële informatie geconcentreerd op één plek. In de deelprogramma's zijn, voor zover van toepassing, per afwijking de financiële gevolgen vermeld.

Om te sturen op hoofdlijnen zijn in de tekst alleen financiële afwijkingen die groter zijn dan € 70.000 opgenomen. Afwijkingen met een structureel karakter worden vermeld wanneer ze in totaal meer dan € 70.000 bedragen in 2025 tot en met 2028.

De zogeheten 'kleine wijzigingen' (afwijkingen van maximaal € 70.000) worden wel allemaal meegenomen in de begrotingswijziging die hoort bij het voortgangsverslag, maar zijn geen onderdeel meer van de tekst. Eerder werden deze relatief geringe afwijkingen en de doorwerkingen met de naam 'tegenhanger' niet toegelicht, maar wel vermeld onder aan de deelprogramma's.

De ontwikkelingen in kredieten worden na de programma's opgenomen. Hierdoor staan alle ontwikkelingen in kredieten bij elkaar met de bijbehorende beslispunten. Deze zijn genummerd als 'besispunt kredieten ...'. De beslispunten zijn nodig om te voldoen aan de wettelijke regels (Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten). Ze zijn expliciet benoemd om hierover zo transparant mogelijk te zijn. Deze beslispunten staan in het raadsvoorstel onder het kopje 'beslispunten'.

Programma's

Het college rapporteert alleen over afwijkingen ten opzichte van de begroting. Dit gebeurt per deelprogramma: afwijkingen zijn op deze manier te relateren aan de ambities die zijn verwoord in de begroting onder de vragen 'Wat willen we bereiken?' en 'Wat gaan we ervoor doen?'. Deze lijn volgen we zoveel mogelijk in de planning & controldocumenten. Hierdoor lopen de begroting, de tussentijdse verantwoordingen en eindverantwoording in de vorm van de jaarstukken in elkaar over.

Deelprogramma's worden alleen benoemd wanneer sprake is van (verwachte) afwijkingen. Per deelprogramma zijn, indien van toepassing, de algemene ontwikkelingen aangegeven en daarna de ontwikkelingen met een financieel effect. Algemene ontwikkelingen zijn inhoudelijk van aard of bevatten een 'winstwaarschuwing'. Van deze ontwikkelingen kan de omvang van de financiële afwijking nog niet met zekerheid worden ingeschat en wordt eerst geprobeerd om die afwijkingen zoveel als mogelijk binnen het betreffende programma op te lossen.

Bij de ontwikkelingen met een financieel effect is aangegeven of dit alleen op dit jaar betrekking heeft (incidenteel) of meerjarig (structureel) is. Bij deze ontwikkelingen is een bedrag aangegeven of de opmerking dat de ontwikkeling budgettair neutraal is. Deze term betekent dat het om een verschuiving gaat naar een andere plek in de begroting of dat de wijziging in de lasten gelijk is aan de wijziging in de baten.

Ontwikkelingen die over programma's heen gaan zijn in één deelprogramma als tekst toegelicht. Dit geldt bijvoorbeeld voor de september- en decembercirculaire 2024 (deelprogramma Financiën, 6.1). Ondersteunende afdelingen verrichten onder meer activiteiten voor de organisatie die niet gekoppeld zijn aan enig deelprogramma. Afwijkingen hierin, zoals meer digitalisering en ICT, zijn opgenomen in deelprogramma 6.1 onder de titel overhead.

Recapitulatie programma's

Voor alle financiële cijfers in dit voortgangsverslag geldt dat deze zijn afgerond op duizendtallen. We geven baten aan met een minusteken. Dat betekent dat lagere baten, een nadeel voor de gemeente, in de tabel Mutaties 1e Voortgangsverslag worden aangegeven zonder dit teken (net als hogere lasten). Lagere lasten krijgen eveneens een minusteken.

Na de programma's volgen enkele financiële overzichten die het totaal van de wijzigingen in alle programma's weergeven. Als eerste is een financiële recapitulatie opgenomen. Hierin zijn de financiële effecten uit teksten bij de programma's samengebracht. Het totale financiële effect is hier zichtbaar.

De financiële recapitulatie geeft per deelprogramma de financiële standen en mutaties weer. Het overzicht kan als volgt worden gelezen:

- De 1e kolom (Begroting 2025) bevat de cijfers uit de Begroting 2025, zoals die door de raad op 6 november 2024 is vastgesteld.
- De 2e kolom (begrotingswijzigingen t/m maart) laat de financiële gevolgen zien van de begrotingswijzigingen die zijn besloten na vaststelling van de Begroting 2025 en uiterlijk 31 maart 2025. Een overzicht hiervan is in het hoofdstuk begrotingswijzigingen 2025 te vinden.
- De 3e kolom (wijzigingen 1e Voortgangsverslag) betreft alle wijzigingen in dit voortgangsverslag, dus zowel de in de programma's toegelichte (grote) wijzigingen als ook administratieve wijzigingen, wijzigingen kleiner dan € 70.000 en doorberekende interne kosten van het ambtelijk apparaat.
- De 4e kolom (Begroting 2025 gewijzigd) is een optelling van de eerste drie kolommen.

In de tabel Mutaties 1e Voortgangsverslag 2025 dat hierop volgt is dit totale financiële effect weergegeven aan de hand van de financiële voor- en nadelen in de programma's. Om geen afbreuk te doen aan de overzichtelijkheid van de tabel zijn hier afwijkingen die effect hebben op veel verschillende deelprogramma's (september- en decembercirculaire 2024 en opheffen administratieve verrekeningen (diverse programma's)) weergegeven als een totaalbedrag in programma 6. Hiermee sluit deze tabel aan bij de teksten uit de programma's, maar hierdoor is de aansluiting met de recapitulatietabel niet helemaal te maken. Tot slot zijn de meerjarige financiële effecten aangegeven in een overzicht. Deze effecten komen terug in de Perspectiefnota 2026.

Begrotingswijzigingen

Tot slot zijn alle begrotingswijzigingen weergegeven die het resultaat zijn van raadsbesluiten tot en met maart 2025.

Bijlage

Aan dit voortgangsverslag is de Motiemonitor als losse bijlage toegevoegd. De Motiemonitor betreft de lijst met moties en toezeggingen van en aan de raad. In de lijst staat welke moties en toezeggingen nog in uitvoering zijn en welke wij voorstellen om op afgehandeld te zetten. De opgeschoonde monitor wordt telkens aan het eerste en aan het tweede voortgangsverslag toegevoegd.

Hoofdpijnen

Met dit voortgangsverslag informeren wij uw raad over de stand van zaken van de realisatie van de begroting. Een voortgangsverslag is in eerste instantie bedoeld voor het rapporteren van beleidsinhoudelijke afwijkingen van de begroting met de eventueel daaruit voortvloeiende financiële effecten. Doordat dit voortgangsverslag is opgesteld aan het eind van het eerste kwartaal zijn de verwachte inhoudelijke afwijkingen van de begroting beperkt.

We stellen voor om de Voorziening pensioenen wethouders tegen nominale waarde te gaan waarderen. Aanleiding hiervoor is de invoering van het nieuwe pensioenstelsel. Hierdoor moeten ook de Appa-

pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers in een pensioenfonds worden ondergebracht. Dit zal naar verwachting per 1 januari 2028 plaatsvinden. Dat betekent dat per die datum de genoemde voorzieningen toereikend moeten zijn.

Het nominaal waarderen van de voorziening heeft tot gevolg dat rente-effecten geen rol meer spelen en de middelen voor de berekende nominale verplichting in de voorziening zijn opgenomen. Het voordeel van de verantwoording tegen nominale waarde is dat de voorziening niet meer gevoelig is voor de (ontwikkeling van de) rekenrente tot het moment van de kapitaaloverdracht naar het ABP. Het nadeel van deze optie is dat de voorziening op basis van de stand per 31-12-2024 moet worden opgehoogd met € 815.000.

Doordat we steeds meer grip hebben op het beheer van de openbare ruimte komen soms ook nieuwe zaken aan het licht. Tegelijkertijd benutten we kansen om slimmer om te gaan met geplande activiteiten. Dat doen we door herprioritering van die werkzaamheden, zoals nu bij de wegenprojecten. Zo gaan we efficiënt om met de beschikbare middelen.

In dit voortgangsverslag zijn enkele afwijkingen opgenomen zonder voorstel tot financiële bijstelling van de begroting. Het betreft een hogere vraag naar zorg en stijging van complexiteit hiervan, met enkele personele knelpunten als gevolg. We verwachten een zwerfafvalvergoeding voor het inzamelen van afval en het opruimen van zwerfafval. Tot slot zijn de onderhandelingen over een nieuwe CAO gemeenten niet afgerond. De nieuwe CAO wordt in juni verwacht. In de begroting 2025 is uitgegaan van een salarisstijging van 6% (= € 2,5 miljoen). Op grond van de onderhandelingen verwachten we dat in het 2e Voortgangsverslag 2025 een deel kan vrijvallen.

Verder zijn in dit voortgangsverslag ontwikkelingen benoemd waaruit financiële effecten voortvloeien. In dit voortgangsverslag betreft het voor een aantal onderwerpen correcties op wijzigingen. We gaan onderzoeken waardoor dit is ontstaan en nemen maatregelen om dit in de toekomst zoveel mogelijk te beperken. Voor de benoemde financiële effecten staan in het voortgangsverslag voorstellen om de door de raad goedgekeurde baten en lasten aan te passen.

Financieel perspectief

In 2025 laat het voortgangsverslag een nadeel zien van € 6.293.000. Dit betreft een saldo van mee- en tegenvallende uitgaven en inkomsten. Het saldo van dit voortgangsverslag zal worden verrekend met het saldo (meerjaren)begroting.

In dit voortgangsverslag worden financiële effecten alleen voor 2025 opgenomen. Een deel van de financiële effecten werkt echter door naar volgende jaren. Deze structurele doorwerking is opgenomen in de Perspectiefnota 2026 ter voorbereiding op de Programmabegroting 2026-2029. Hiermee voorkomen we dat meerjarige effecten invloed hebben op de uitkomst van de gelijktijdig opgestelde perspectiefnota.

Het nieuwe financiële beeld is verwerkt in onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000	Begroting 2025	Begrotingswijzigingen t/m maart	Wijzigingen 1e Voortgangsverslag	Begroting 2025 gewijzigd
Totaal lasten	184.310	5.329	19.196	208.835
Totaal baten	-181.410	-4.936	-12.903	-199.249
Resultaat voor Bestemming	2.900	393	6.293	9.586
Toevoeging reserves	2.190	0	0	2.190

Onttrekking reserves	-5.215	-1.308	0	-6.523
Resultaat na bestemming	-125	-915	6.293	5.323

Dit betreft verwachte afwijkingen op de actuele Begroting 2025. Een deel van deze afwijkingen is budgettair neutraal: tegenover hogere lasten staan ook hogere baten (bijvoorbeeld bij de noodopvang vluchtelingen in programma 4) of het gaat om een verschuiving van lasten of baten naar een andere plek in de begroting (bijvoorbeeld de afdracht voor het archief Muiden van programma 5 naar programma 6).

Nadeel

- € 203.000 Saneren zink en nieuwe fundering voetbalvelden deelprogramma 1.2
- € 250.000 Uitkomst aanbesteding bestekken Groenonderhoud en Straat- en kolkenreiniging deelprogramma 3.2
- € 225.000 Kinderboerderij 't Mouwtje en hertenkampen Bussum en Naarden deelprogramma 3.2
- € 1.500.000 Onderhoudsprojecten begroting 2025 deelprogramma 3.2
- € 815.000 Voorziening pensioenen wethouders en nieuw pensioenstelsel deelprogramma 5.3
- € 252.000 Overheadbudget deelprogramma 6.1
- € 2.125.000 Raming uitkering Gemeentefonds deelprogramma 6.1

Voordeel

- € 434.000 Gemeentewerven renoveren kapitaallasten deelprogramma 3.2

Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de programma's. In het hoofdstuk Recapitulatie zijn de mutaties van het 1e voortgangsverslag gespecificeerd en wordt aangegeven welke mutaties een meerjarig of structureel karakter hebben.